

Sygn. akt: I C 1212/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Remigiusz Drzewiecki
Protokolant:	sekretarka Anna Jakubiszyn

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2016 r. na rozprawie w N.

sprawy z powództwa małoletniego K. B. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego K. B. (2)

przeciwko Ł. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Ł. D. na rzecz małoletniego powoda K. B. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego K. B. (2) kwotę 14.500 zł (czternaście tysięcy pięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 czerwca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od małoletniego powoda K. B. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego K. B. (2) na rzecz pozwanego Ł. D. kwotę 484,16 zł (czteryście osiemdziesiąt cztery złote szesnaście groszy) tytułem części poniesionych kosztów postępowania,

IV. przyznaje adw. A. W. od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Nysie kwotę 1.889,28 zł (jeden tysiąc osiemset osiemdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem części kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata ustanowionego z urzędu w zakresie oddalonego powództwa (w tym należy podatek od towarów i usług),

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego Ł. D. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Nysie kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem części opłaty sądowej oraz kwotę 138,11 zł (sto trzydzieści osiem złotych jedenaście groszy) tytułem wynagrodzenia biegłego, a w pozostałym zakresie kosztami tymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Małoletni powód K. B. (1) reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową K. B. (2) w pozwie wniesionym do tutejszego Sądu w dniu 14 maja 2015 roku domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Ł. D. kwoty 40.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i odszkodowania z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu przedstawicielka ustawowa powoda podała, że jej syn w dniu 19 października 2014 roku został bardzo mocno uderzony w twarz ręką przez starszego od siebie Ł. D., który przyznał się do tego czynu, a Sąd Rejonowy w Nysie uznał jego winę. Po tym uderzeniu małoletni powód stracił przytomność, a jak dotarł do domu to wymiotował, a okolica prawego oka krwawiła i była na tyle opuchnięta, że nie mógł otworzyć oka. Matka powoda wezwała wówczas pogotowie, które zabrało powoda do szpitala w N., gdzie po badaniach stwierdzono stłuczenie gałki ocznej i tkanek oczodołu prawego oraz złamanie ściany dolnej oczodołu prawego. Dodatkowo umówiono syna na wizytę w Szpitalu w O. zaraz następnego dnia po to, by przeprowadzić konieczne konsultacje. Powodowi nakazano oszczędzać się i kontrolować oraz powstrzymać od ćwiczeń fizycznych. Małoletni powód po wypadku narzekał na ból głowy, który pojawił się od momentu wypadku. Powód czuł się także bardzo osłabiony po tym zdarzeniu, powtarzał ciągle, że źle widzi i że ból w okolicy prawego oka nasila się, dlatego też pozostawał przez cały ten czas pod opieką okulisty. Ten wypadek bardzo zmienił jego życie. Pojawiające się bóle głowy, zawroty głowy czy zasłabnięcia uniemożliwiły mu uczęszczanie do szkoły, dlatego też skierowany został na indywidualne nauczanie, które zalecono do końca czerwca 2015 roku. Od pobicia u powoda pojawiły się zaniki pamięci, bardzo duże kłopoty z zapamiętywaniem, ze skupieniem się, a to utrudnia mu naukę. Powód pozostaje też pod opieką poradni ze szkoły, wedle której jego wyniki w nauce znacznie się obniżyły. Te wszystkie problemy, które ma powód bardzo go przygnębiają.

W odpowiedzi na pozew z 25 czerwca 2015 roku (k. 20-23) pozwany Ł. D. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Na poparcie swojego stanowiska pozwany wyjaśnił, iż uderzył z otwartej dłoni w dniu 19 października 2014 roku na boisku w K. powoda K. B. (1). Z tego tytułu na mocy naviazki orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Nysie II Wydziału Karnego wydanego w sprawie II K 3/15 zapłacił na jego rzecz kwotę 3.000,00 zł. Dalej pozwany nadmienił, że powód sprowokował go do nagłego wzburzenia swoim zachowaniem w postaci słownej prowokacji. Powód miał bowiem z trybun boiska w K. podczas przygotowania do meczu piłki nożnej w dniu 19 października 2014 roku krzyknąć w kierunku pozwanego i pozostałych znajdujących się z nim osób „wy świnię”. Pozwany podszedł do powoda i kazał mu odwołać obelgę, lecz ten zachęcony obecnością swoich kolegów odmówił w związku z czym został uderzony przez pozwanego. Wzburzenie pozwanego zachowaniem powoda spotęgowane było okolicznością, iż uczestniczył on wówczas jako zawodnik drużyny z D. w meczu przeciwko drużynie z K.. Zdaniem pozwanego powód zdawał sobie sprawę z tego, że jego zachowanie może skutkować eskalacją konfliktu. Powód nie zemdłał po uderzeniu siedząc na trybunach o własnych siłach, lecz zareagował na uderzenie płaczem. Ponadto pozwany wskazał, że powód nie dowodzi z czego wywodzi żadaną pozwem kwotę 40.000,00 zł, a doznane przez niego obrażenia nie były na tyle rozległe, by uniemożliwić mu normalne funkcjonowanie. Brak jest również dowodu na okoliczność, iż to właśnie ewentualne następstwa zdarzenia z udziałem pozwanego są powodem pogorszenia się jego postępów w nauczaniu. Być może powód zawsze uczył się źle lub słabo zaś na tę chwilę próbuje wykorzystać okoliczność uderzenia go przez pozwanego.

Na rozprawie w dniu 18 września 2015 roku przedstawicielka małoletniego powoda oświadczyła, iż byłaby skłonna podpisać ugodę na kwotę 20.000,00 zł. W odpowiedzi na propozycję ugodową matki powoda pozwany oświadczył, iż byłby skłonny dopłacić 3.000,00 zł.

W piśmie procesowym z dnia 11 kwietnia 2016 roku (k. 98) pełnomocnik z urzędu powoda oświadczył, iż powód domaga się od pozwanego kwoty 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 20.000,00 zł tytułem odszkodowania.

Na rozprawie z dnia 20 maja 2016 roku (k. 100/II) pełnomocnik z urzędu powoda oświadczył, iż całej kwoty w wysokości 40.000,00 zł domaga się od pozwanego z tytułu zadośćuczynienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 października 2014 roku 13-letni powód K. B. (1) będący wówczas uczniem pierwszej klasy gimnazjum wraz ze swoimi kolegami D. K., O. S. i A. M. przebywał na ławce przy boisku w K., gdzie odbywał się mecz piłki

nożnej pomiędzy drużynami (...) z D. i K.. Wówczas powód krzyknął do rozgrzewających się przed meczem na boisku zawodników drużyny (...) D. „świnie z D.”. Słowa te usłyszał pozwany Ł. D. będący zawodnikiem (...) D., który podszedł do małoletniego powoda i uderzył go jednokrotnie ręką w twarz. Powód wskutek uderzenia powód nie stracił przytomności, lecz rozplakał się, trzymał się rękoma za twarz i został następnie odprowadzony do domu.

Matka powoda o powyższym zdarzeniu powiadomiła funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w N., która przeprowadziła w tym przedmiocie dochodzenie pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Nysie pod sygn. akt RSD-1668/14, a które to postępowanie zakończyło się wniesieniem do tutejszego Sądu aktu oskarżenia przeciwko pozwanemu o czyn z art. 157 § 1 k.k. Prawomocnym wyrokiem z dnia 20 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w Nysie II Wydział Karny w sprawie o sygn. akt II K 3/15 uznał oskarżonego Ł. D. winnym tego, że w dniu 19 października 2014 roku w rejonie boiska sportowego w K. poprzez uderzenie ręką w twarz K. B. (1) spowodował u niego obrażenia ciała w postaci stłuczenia gałki ocznej prawej i tkanek oczodołu prawego ze złamaniem ściany dolnej oczodołu prawego, które spowodowały naruszenie czynności narządu jego ciała, tj. oka prawego na okres powyżej 7 dni tj. przestępstwa z art. 157 § 1 k. k. i wymierzył mu za to karę 1 roku pozbawienia wolności warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby 3 lat. Ponadto Sąd orzekł wobec Ł. D. nawiązkę poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego K. B. (1) do rąk jego matki K. B. (2) kwoty 3.000,00 zł, którą pozwany zapłacił.

Dowód:

- akta II K 3/15: dokumentacja medyczna, k. 7-10, k. 12-13, k. 23-33, k. 45-52;
- akta II K 3/15: notatki urzędowe, k. 1-2;
- akta II K 3/15: protokoły przesłuchań i ustnego zawiadomienia o przestępstwie, k. 3-4, k. 14, k. 18-20, k. 38-40, k. 56-58, k. 62-64;
- akta II K 3/15: wyrok SR w Nysie z 20.03.2015 r., II K 3/15, k. 98;
- zeznania świadka K. S., nagranie rozprawy z 18.09.2015 r. od 00:21:03 do 00:30:37, k. 58, 61;
- zeznania świadka D. W., nagranie rozprawy z 18.09.2015 r. od 00:31:32 do 00:41:32, k. 58/II, 61;
- zeznania świadka D. Ł., nagranie rozprawy z 18.09.2015 r. od 00:41:46 do 00:49:39, k. 59, 61;
- przesłuchanie stron – pozwanego Ł. D., k. 59-60;
- zeznania świadka J. B. (1), nagranie rozprawy z 13.11.2015 r. od 00:17:51 do 00:28:16, k. 63, 65;
- przesłuchanie strony przedstawicielki ustawowej powoda K. B. (2), nagranie rozprawy z 13.11.2015 r. od 00:29:39 do 00:57:50, k. 63- 65.

Po uderzeniu przez pozwanego w dniu 19 października 2014 r. powód doznał urazu w okolicy oczodołu i policzka prawego. Z powodu narastającego obrzęku twarzy i zaburzeń widzenia przewieziony został przez pogotowie do Szpitala Zespołu (...) w N., gdzie wykonano diagnostykę i stwierdzono stłuczenie okolicy jarzmowej po stronie prawej oraz szczelinę złamania kości tworzących dno oczodołu prawego. Po jednodniowym pobyciu na Oddziale Okulistycznym Szpitala Zespołu (...) w N. powód obserwowany był dalej kilka dni na Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej. Ostatecznie został wypisany ze Szpitala Zakładu Opieki Zdrowotnej w N. w stanie dobrym do domu. Następnie stan zdrowia powoda był konsultowany w Poradni (...) Twarzowo – Szczękowej oraz Laryngologicznej. Z powodu zawrotów głowy i zaburzeń równowagi powód był diagnozowany na Oddziale Neurologii Dziecięcej Wojewódzkiego (...) w O., gdzie wykonano mu badanie rezonansem magnetycznym, które nie wykazało żadnych nieprawidłowości, następnie został wypisany do domu na żądanie matki przed ukończeniem diagnostyki i leczenia.

Powód w wyniku pobicia go przez pozwanego w dniu 19 października 2014 r. doznał 7 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Rokowania powoda na przyszłość są pomyślne i w przyszłości nie należy się spodziewać istotnego pogorszenia stanu jego zdrowia, natomiast prawdopodobne jest osiągnięcie stopniowej poprawy stanu miejscowego i ostateczne ustąpienie dolegliwości związanych z pobiciem.

Dowód:

- akta II K 3/15: dokumentacja medyczna, k. 7-10, k. 12-13, k. 23-33, k. 45-52;
- akta II K 3/15: protokoły przesłuchań i ustnego zawiadomienia o przestępstwie, k. 3-4, k. 14, k. 18-20, k. 38-40, k. 56-58, k. 62-64;
- fotografie powoda k. 40;
- informacja dla lekarza kierującego k. 42;
- wynik badania oka powoda k. 47;
- karta informacyjna leczenia szpitalnego z 09.12.2014 r. k. 51-52;
- wynik badania rezonansem magnetycznym głowy powoda k. 50
- karty informacyjne leczenia szpitalnego ZOZ w N. z 21.10.2014 r. z Oddziału (...) Urazowo Ortopedycznej oraz Oddziału Okulistycznego k. 53 – 56;
- opinia biegłego sądowego chirurga ortopedy – traumatologa J. B. (2), k. 82-84.

W dniu 10 grudnia 2014 roku (...) Ośrodek (...) – Pedagogicznego wydał orzeczenie nr 201/14/15 o potrzebie indywidualnego nauczania, w którym na wniosek K. B. (2) orzekł o potrzebie indywidualnego nauczania K. B. (1) w okresie do końca marca 2015 roku z uwagi na stan zdrowia uniemożliwiający chodzenie do szkoły.

W orzeczeniu zawarta została diagnoza, z której wynika, że u powoda K. B. (1) występuje stan po urazie głowy - złamaniu oczodołu prawego oraz zawroty głowy i zasłabnięcia. Rozwój umysłowy chłopca jest odpowiedni do wieku, na ogół dość harmonijny. Dobrze funkcjonuje jego pamięć trwała, krótkotrwała jest obniżona ze względu na trudności w koncentrowaniu uwagi.

Dowód:

- orzeczenie nr 201/14/15 z 10.12.2014 r. k. 46;
- notatki pedagogów, k. 48-49.

Decyzją nr (...) z 7 września 2015 roku w sprawie zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego Dyrektor Gimnazjum nr 2 w N. zwolnił z zajęć wychowania fizycznego powoda K. B. (1) ucznia klasy II d, urodzonego (...) w pierwszym półroczu roku szkolnego 2015/2016.

Dowód:

- decyzja Dyrektora Gimnazjum nr 2 w N. z 07.09.2015 r., k. 41.

Dnia 17 lutego 2015 roku (...) Pedagogiczna (...) Ośrodka (...) – Pedagogicznego w N. sporządziła informację po badaniach psychologicznych powoda, z której wynika, że na podstawie aktualnego badania psychologicznego stwierdza się, że ogólne możliwości intelektualne powoda nadal znajdują się w dolnej granicy wyników przeciętnych

dla jego wieku, jednak w porównaniu z poprzednimi badaniami (2013 rok) obniżyły się jego możliwości poznawcze w zakresie myślenia słowno – pojęciowego. Wedle informacji powoda cechuje dobry zasób wiadomości o świecie społeczno – przyrodniczym, natomiast na poziomie niższym od oczekiwanego mieszczą się aktualnie myślenie logiczne, rozumowanie arytmetyczne oraz zasób słownika czynnego, przy czym bardzo duże trudności sprawiają mu szersze wypowiedzi na zadany temat. Funkcje te są na aktualnie niższym poziomie niż w 2013 roku, co może wynikać z doznanego urazu głowy.

W dniu 3 marca 2015 roku (...) Pedagogiczna (...) Ośrodka (...) - Pedagogicznego w N. wydała opinię nr (...) dotyczącą powoda K. B. (1) w przedmiocie dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia ze względu na zaburzenia i odchylenia rozwojowe oraz ze względu na stan zdrowia. Z treści opinii wynika, że powód jest pod opieką poradni od 2009 roku z powodu trudności dydaktycznych, oraz że aktualnie jest objęty indywidualnym nauczaniem w domu ponieważ doznał poważnego urazu głowy wskutek pobicia i od tego incydentu pojawiają się u niego częste bóle i zawroty głowy oraz zasłabnięcia, a także duże kłopoty z zapamiętywaniem i reprodukcją nabytej wcześniej wiedzy. Z zaleceń opinii wynika, że powoda należy objąć wzmożoną opieką dydaktyczną.

Dowód:

- opinia Poradni P. – Pedagogicznej w N. nr 399/14/15 z 03.03.2015 r. k. 43-44;

- informacja po badaniach psychologicznych z 17.02.2015 r., k. 45.

Powód K. B. (1) w latach 2013 – 2015 uzyskiwał przeciętne wyniki w nauce z przewagą ocen dostatecznych na świadectwie. Ze sprawdzianu szóstoklasisty powód uzyskał 21 na 40 punktów.

Dowód:

- kserokopie świadectw szkolnych powoda, k. 69-72.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo małoletniego powoda K. B. (1) zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części co do kwoty 14.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia. W pozostałej części, tj. ponad tę kwotę roszczenie powoda jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Sąd ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez obie strony postępowania, a które to dokumenty zostały szczegółowo opisane pod poszczególnymi elementami stanu faktycznego, na podstawie których to dokumentów Sąd ustalił przebieg leczenia powoda wskutek odniesionych obrażeń po uderzeniu go przez pozwanego, a także wpływu tego zdarzenia na życie powoda, a w szczególności na jego edukację. Dodatkowo Sąd posiłkował się dowodami z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu karnym toczącym się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt II K 3/15, na podstawie, których Sąd ustalił przebieg tego postępowania oraz treść wytworzonych w jego ramach dokumentów, a także jego skutek w postaci wydania przeciwko pozwanemu prawomocnego wyroku z dnia 20 marca 2015 roku skazującego pozwanego za czyn z art. 157 § 1 k.c. popełniony na szkodę powoda.

Sąd uznał powyższe dowody za wiarygodne i nadające się do poczynienia na ich podstawie okoliczności faktycznych. Kwalifikując w ten sposób powyższy materiał dowodowy Sąd miał przede wszystkim na względzie fakt, iż cała dokumentacja dołączona do sprawy sporządzona została przez uprawnione do tego osoby w zgodzie z obowiązującymi procedurami, a co więcej, dokumenty te nie nosiły żadnych śladów mogących świadczyć chociażby o próbie nieuprawnionej ingerencji w ich treść, czy to przerobienie bądź zniekształcenie. Również żadna ze stron nie próbowała podważyć wiarygodności tych dokumentów.

Ponadto Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego lekarza (...) – specjalisty z zakresu ortopedii i rehabilitacji medycznej, na podstawie której Sąd ustalił wysokość doznanego przez powoda długotrwałego uszczerbku

na zdrowiu będącego skutkiem jego pobicia, który wyniósł 7 % oraz rokowania co do jego stanu zdrowia na przyszłość, które są pomyślne.

Sąd ocenił również powyższą opinię za nadającą się do dokonania na jej podstawie ustaleń faktycznych, albowiem nie zawierała w swojej treści wewnętrznych sprzeczności, a biegły posiadał wszelkie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe do wywiedzenia wniosków w przedmiocie zleconej mu opinii. Istotne jest przy tym także, iż żadna ze stron przedmiotowej opinii nie kwestionowała.

W dalszej kolejności należy wskazać, iż Sąd posiłkował się uzupełniająco także dowodem z zeznań świadków oraz z przesłuchania stron postępowania tj. pozwanego oraz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, na podstawie których ustalił przebieg zdarzenia z dnia 19 października 2015 roku. Wskazać przy tym jednak należy, iż dowody te w zasadzie nie miały kluczowego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a to przez fakt związania Sądu cywilnego ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym II K 3/15 prawomocnego wyroku skazującego pozwanego co do popełnionego przez niego przestępstwa na szkodę małoletniego powoda z art. 157 § 1 k.k. zgodnie z art. 11 k.p.c.

Przechodząc do podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy wskazać, iż podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego za krzywdę jaką małoletni powód doznał wskutek pobicia go przez pozwanego są przepisy art. 415 k.c., art. 23 k.c. w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 444 k.c. i art. 445 k.c.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Przepis ten stanowi kodeksową podstawę odpowiedzialności deliktowej, dla której zaistnienia wymagane jest wystąpienie czynu niedozwolonego, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy czynem niedozwolonym a szkodą.

W zakresie pojęcia szkody, o której mowa w art. 415 k.c. należy wskazać, iż jest to szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., czyli obejmująca straty (damnum emergens) oraz utracone korzyści (lucrum cessans), które poszkodowany mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Poszkodowany może także żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w przypadkach wskazanych w ustawie (art. 445 k.c. i 448 k.c.)

Dalej należy zwrócić uwagę na treść art. 23 k.c., zgodnie z którym dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Przepis art. 24 § 1 k.c. określa z kolei środki ochrony dóbr osobistych, wskazując, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. W zakresie żądania zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych cytowany art. 24 k.c. odsyła więc do przepisów o czynach niedozwolonych, w szczególności do art. 445 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którymi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Na kanwie rozpoznawanej sprawy koniecznym było zatem ustalenie w pierwszej kolejności, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda oraz czy działanie strony pozwanej było bezprawne, przy czym tylko wykazanie pierwszej z wymienionych przesłanek należało do powoda zgodnie z art. 6 k.c. Natomiast przewidziane w art. 24 k.c. domniemanie bezprawności naruszenia dobra osobistego, na stronę pozwaną przerzuca ciężar udowodnienia, że jej działanie było zgodne z prawem.

W świetle ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie może być także sporu co do zaistnienia przesłanek odpowiedzialności deliktowej pozwanego względem powoda. Przez wzgląd na treść wzmiankowanego przepisu art. 11 k.p.c. bezsporną była w sprawie okoliczność popełnienia przez pozwanego na szkodę powoda przestępstwa z art. 157 § 1 k.k., tj. czynu niedozwolonego, za który to czyn pozwany został skazany prawomocnym wyrokiem z dnia 20 marca 2015 roku wydanym przez Sąd Rejonowy w Nysie w sprawie II K 3/15. Wedle art. 11 zd. 1 k.p.c. ustalenia wydanego w

postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiązą sąd w postępowaniu cywilnym.

Nie może być także wątpliwości co do tego, iż powód wskutek uderzenia powoda ręką w twarz naruszył jego dobra osobiste pozostające pod ochroną art. 23 k.c. w postaci nietykalności cielesnej oraz zdrowia doprowadzając u niego do powstania obrażeń w postaci stłuczenia gałki ocznej prawej i tkanek oczodołu prawego ze złamaniem ściany dolnej oczodołu prawego.

W kontekście powyższych konstatacji należy powołać się następnie na przepis art. 444 k.c., który stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Z kolei jak stanowi art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Rozstrój zdrowia polega na wywołaniu dysfunkcji organizmu człowieka przez doprowadzenie do zakłócenia funkcjonowania jego poszczególnych układów i systemów. Wstrząs psychiczny doznany w skutek określonego zdarzenia może być źródłem rozstroju zdrowia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 1969 r., II CR 114/69, wyrok Sądu Administracyjnego w P. z dnia 9 lipca 2003 r., I Ca 396/03).

Dodatkowo zauważyć należy, iż wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętej stopie życiowej społeczeństwa, z tym zastrzeżeniem, że nie powinna ona być symboliczna (por. uzasadnienie wyr. Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2005r., sygn. akt I CK 7/05, LEX 153254, uzasadnienie wyr. Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001r., sygn. akt II CKN 427/00, LEX 52766 oraz uzasadnienie wyr. Sądu Najwyższego z 24 czerwca 1965r., I Pr 203/65, OSPiKA 1966 nr 4, poz. 92).

Ze względu na niewymierny charakter krzywdy, oceniając jej rozmiar Sąd wziął pod uwagę całokształt okoliczności sprawy (por. uzasadnienie wyr. Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2002 r., sygn. akt II CKN 505/00, niepubl. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r. V CSK 245/07, LEX nr 369691, Biul. SN 2008/4/11, OSNC-ZD 2008/4/95), w tym: doznane przez powoda obrażenia wskutek uderzenia go przez powoda i wynikły z tego 7 % długotrwały uszczerbek na jego zdrowiu, wiek powoda oraz pozwanego, a także dysproporcję siły pomiędzy powodem i pozwanym. Sąd miał na względzie także konsekwencje pobicia w postaci niemożności uczęszczania przez powoda na lekcje wychowania fizycznego oraz objęcie go tokiem indywidualnego nauczania w związku z występującymi u niego zaburzeniami koncentracji. Trzeba mieć bowiem na względzie, iż pozwany jako osoba wówczas pełnoletnia, a także jak to sam pozwany zeznał podczas swojego przesłuchania w charakterze strony „o dwie głowy wyższa od powoda” i uprawiająca, co prawda na poziomie amatorskim, ale regularnie sport musiał zdawać sobie sprawę z ogromu swojej przewagi fizycznej nad powodem.

Przy okazji tego aspektu sprawy należy także odnieść się do kwestii przyczynienia się powoda do powstania po jego stronie szkody na skutek słownych zaczepek kierowanych pod adresem pozwanego. Po myśli art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

W ocenie Sądu na gruncie omawianej sprawy nie może być mowy o przyjęciu ewentualnego przyczynienia się pozwanego do powstałej szkody, albowiem nawet zaczepki słowne powoda kierowane pod adresem pozwanego nie usprawiedliwiały wymierzenia mu ciosu w twarz z siłą powodującą tak dotkliwe obrażenia u powoda będącego osobą małoletnią. Pozwany jako osoba dorosła winien zdawać sobie sprawę ze swojej przewagi fizycznej i nawet wobec niestosownych zaczepek osoby małoletniej i znacznie słabszej od niego, nie musiał uciekać się do demonstracji siły w celu wymuszenia u powoda należytego szacunku. Osoba dorosła, przy odniesieniu się do abstrakcyjnego wzorca osoby dojrzałej emocjonalnie, winna zignorować słowne zaczepki gimnazjalisty traktując je jako „młodzieńcze wybryki”,

które w tej konkretnej sprawie nie przybrały jakiejś wyjątkowo wulgarnej formy, a co więcej nie były wyłącznie – personalnie – kierowane pod adresem pozwanego, lecz jego drużyny – (...) D.. Tym samym Sąd uznał, iż nie istnieją wystarczające podstawy do przyjęcia przyczynienia się w choćby najmniejszym stopniu przez powoda do powstałej u niego szkody niematerialnej w postaci krzywdy.

Jak wyżej wskazano wysokość zadośćuczynienia pieniężnego powinna uwzględniać aktualne warunki oraz stopę życiową społeczeństwa, kraju, w którym mieszka poszkodowany. Najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie.

Przy uwzględnieniu powyższych ustaleń i uwzględniając dotychczas wypłaconą przez pozwanego na rzecz powoda nawiązkę w kwocie 3.000,00 zł, Sąd doszedł do wniosku, iż powodowi należy się od pozwanego kwota 14.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane przez niego krzywdy wskutek pobicia go przez pozwanego w dniu 19 października 2014 roku. W ocenie Sądu łączna kwota kompensująca jaką powód otrzyma z tytułu doznanych krzywd w wysokości 17.500,00 zł (14.500,00 zł + 3.000,00 zł) jest w świetle obowiązującej na terenie województwa (...) stopy życiowej, kwotą wyważoną i utrzymaną w rozsądnych granicach za upokorzenie, cierpienia fizyczne oraz długotrwały uszczerbek na zdrowiu na poziomie 7 %, którego powód doznał. Przede wszystkim zadośćuczynienie w takich granicach będzie spełniało rolę kompensacyjną pozwalającą powodowi na złagodzenie zaistniałych skutków pobicia. Tym samym Sąd uznał dale idące roszczenie powoda w części co do kwoty 25.500,00 zł za zbyt daleko idące i wygórowane. W ocenie Sądu doznane przez powoda obrażenia nie były na tyle istotne, a także nie pozostawiły u powoda trwałych śladów, co mogłoby uzasadniać przyznanie mu zadośćuczynienia w tak dużej wysokości. Co więcej, jak wynika z opinii biegłego lekarza ortopedy J. B. (2) stan zdrowia powoda w związku z doznanymi w wyniku przedmiotowego pobicia obrażeniami nie ulegnie w przyszłości pogorszeniu, a wręcz przeciwnie – jest prawdopodobne, że wystąpi u niego stopniowa poprawa stanu miejscowego i ostatecznie ustąpią wszelkie dolegliwości z tym związane. Diagnozę biegłego umacnia w ocenie Sądu fakt, iż powód jest jeszcze osobą młodą, której organizm jeszcze się kształtuje wskutek dorastania co z dużą dozą prawdopodobieństwa może się przełożyć właśnie na całkowity zanik dolegliwości związanych z pobiciem z 19 października 2014 roku.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek od zasądzonej na rzecz powoda kwoty 14.500,00 zł za okres od dnia 11 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku podyktowane jest treścią art. 481 § 1 k.c. oraz 481 § 2 zd. 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 1 stycznia 2016 roku, czyli do czasu wejścia życie ustawy z 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830), powoływanej dalej jako „ustawa zmieniająca”.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl art. 481 § 2 zd. 1 k.c., jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Za datę początkową naliczania odsetek Sąd przyjął datę 18 czerwca 2015 roku, tj. datę przypadającą na 7 dzień po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu. Przyjmując tę datę jako datę wymagalności roszczenia powoda Sąd miał na względzie przepis art. 455 k.c., który stanowi jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, aby przed wytoczeniem powództwa wezwał pozwanego do zapłaty na jego rzecz zadośćuczynienia w żądanej niniejszym pozwem kwoty, w związku z czym zobowiązanie to należało potraktować jako bezterminowe. W związku z tym Sąd uznał, iż stało się ono wymagalne 7 dnia po otrzymaniu przez pozwanego pozwu, tj. po upływie 7 dni od momentu, kiedy to pozwany w rozsądnym czasie miał możliwość ustosunkować się do treści roszczenia powoda i podjąć decyzję o jego uwzględnieniu tudzież zakwestionowaniu. W pozostałym zakresie żądanie odsetkowe oddalono.

Ustawa zmieniająca wprowadziła zmiany, m.in. w zakresie przepisu art. 481 k.c. Zmieniony został przede wszystkim § 2 art. 481 k.c. wprowadzający, tzw. „odsetki ustawowe za opóźnienie”, w myśl którego, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego (wynoszącej 1,5%) i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Jednocześnie ustawodawca w art. 56 ustawy zmieniającej przesądził, że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

W myśl art. 57 ustawy zmieniającej, ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Z tych względów Sąd zasądza odsetki ustawowe od przyznanej powodowi kwoty za opóźnienie za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty był związany aktualnie obowiązującą treścią przepisu art. 481 § 2 k.c. i zasądził za ten okres ustawowe odsetki za opóźnienie.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd zastosował przepis art. 100 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z art. 100 zd. 1 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Na koszty postępowania w niniejszej sprawie złożyły się po stronie powoda jedynie koszty zastępstwa procesowego adwokata z urzędu w kwocie 2.952 zł (§ 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t. ze zm.). Po stronie pozwanego na koszty postępowania złożyły się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Łącznie zatem koszty procesu po stronie pozwanego wyniosły 2.417 zł. Powód wygrał powództwo w 36 % (14.500 zł z 40.000 zł stanowi 36 %), należało więc uznać, że powodowi K. B. (1) należał się zwrot 36 % poniesionych kosztów procesu tj. kwota 1.062,72 zł (36 % z 2.952 zł = 1.062,72 zł), a pozwanemu Ł. D. należał się zwrot 64 % poniesionych kosztów procesu tj. kwota 1.546,88 zł (64 % z 2.417 zł = 1.546,88 zł). Wobec tego zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanego podlegała kwota 484,16 zł jako różnica pomiędzy kosztami należnymi obu stronom (1.546,88 zł – 1.062,72 zł = 484,16 zł). Przy uwzględnieniu wyniku procesu Sąd orzekł także o kosztach należnych pełnomocnikowi powoda z tytułu udzielonej powodowi pomocy z urzędu zasądza od Skarbu Państwa na jego rzecz kwotę 1.889,28 zł (zgodnie z § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 3 w zw. z § 19 rozporządzenia) stanowiącą część kosztów należnych pełnomocnikowi z tytułu oddalonej części powództwa (64 % z 2.952 zł).

Taki sposób rozstrzygnięcia o kosztach procesu znalazł aprobatę w postanowieniu Sądu Okręgowego w Opolu w sprawie II Cz 103/16

Orzeczenie w punkcie V sentencji wyroku uzasadnia przepis art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 167 poz. 1398 z późn. zm.) w związku z art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Sąd obciążył pozwanego w zakresie w jakim przegrał postępowanie tj. w 36 % kosztami wynagrodzenia biegłego i kosztami opłaty sądowej poniesionymi przez Skarb Państwa. Brak było podstaw do obciążenia pozwanego kosztami opłaty sądowej oraz kosztami wynagrodzenia biegłego poniesionymi przez Skarb Państwa w części w jakiej przegrał on postępowanie. Sąd nie znalazł bowiem podstaw do cofnięcia powodowi zwolnienia od kosztów sądowych. Kosztami tymi obciążono więc Skarb Państwa.